

país, amb una sèrie de pardalots peculiars, que podreu reconèixer caricaturitzats i acompanyats dels versets corresponents explicatius. Entre d'altres components del bestiar de ploma hi trobareu: *la provinciana sarnosa, l'esquerreta tavernera, el vanitós tito, el barbut fugitiu, la intitolada blavera, la gralla surestina i el cantahimnes sonat*. I és que ja ho diu Toni Mestre, el director de la revista, en un vers introductor: "el temps foscant penja vençut d'un pern". Per llevar amargor a l'assumpte, la ministra de Cultura ens ha tramès una carta encoratjadora, un text cal·ligrafat que hem reproduït per als lectors tal i com ens va arribar a les mans, en facsimil i amb la seua pròpia lletra.

La informació de les ciutats on es planten les falles no podia faltar, de manera que els ajuntaments i les juntes o coordinadores de poblacions tan falleres com Xirivella, Torrent, Mislata, Gandia, Manises, Aldaia, Algemesí, Benetússer, Alborà i Puçol ens han enviat els seus programes de falles i les imatges de les seues falleres per tal de publicitar l'esperit de la festa fallera tan arrelat a les comarques del nostre país.

Les fotografies de Jarque i el treball interpretatiu del dibuixant Harca ens han regalat una fantàstica "Auca de la pedagogia monumental" que ajudarà a recordar a més d'un que, en l'actualitat, el nivell cultural de la ciutat de València no està per a trons, ni per a tronadors tampoc, i que la bufonada de la capital cultural podrien deixar-la de moment i preocupar-se més per altres ciències més urgents. També al *Pensat* s'ha volgut fer menció de l'escatològic anagrama dels Teatres de la Generalitat Valenciana (conegut popularment com "el cagallonet") el qual ens recorda (en alguns peus de pàgina) la descansada que va pegar el seu dissenyador.

Visió acurada de l'actualitat.

Com ja és habitual, *Pensat i Fet* compta amb la visió acurada de l'actualitat amb les signatures de presti-

Les il·lustracions del Gat Invisible mostren amb sorna la fauna política valenciana. En aquest cas, Luis Díaz Alperi.

FOTOMUNTATGE JOSEP RENAU

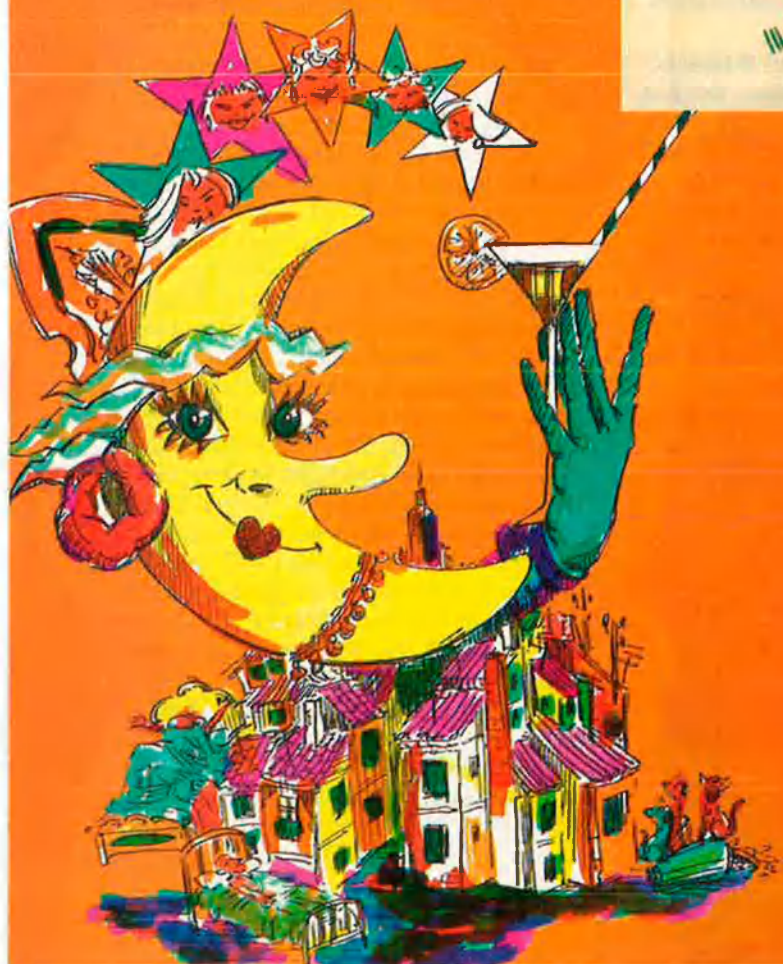
giosos periodistes. Francesc de P. Burguera repassa les vinculacions polítiques de les falles, les manipulacions partidistes procedents de règims anteriors, i els desitja un futur d'ONG més independent i crític. Manuel Garcia reprèn el seu tema preferit: l'exili dels intel·lectuals, entre els quals hi va haver la presència de la festa (llibrets, presentacions, *plantà*, crema), fi-ta singular si tenim en compte que a Mèxic no mengen bunyols per Sant Josep. Carles Gàmez repassa l'experiència fallera de Marlene Dietrich, Jane Mansfield i Rita Pavone. Victòria Jiménez entrevista el gran pirotècnic de Godella Joan Josep Brunchú. I Jordi Sebastià analitza la situació conflictiva creada per la Junta Central Fallera que impossibilita el moviment reivindicatiu emergent a les falles de les comarques.

També els intel·lectuals, els professors d'universitat i els més diversos especialistes segueixen la realitat de la festa. Antonio Arinó reivindica el concepte de "ludomàquia promíscua" per a la batalla festiva, bé siga amb tomàquets, aigua, escuma o pólvora. Gonçal Castelló ens recorda que l'any 1875 es va fundar la "Sociedad del Tranvía de Valencia al Grao y Cabanal". Lluís Mesa assegura que fa cent anys les falles ja constituïren un esdeveniment "popular" (sic). Rodolf Sirera revisa el teatre d'Escalante

SOCIETAT

i descobreix que "alguns costums continuen encara vigents, però una part molt important han desaparegut". Santi Cortés ens informa sobre la primera falla franquista, que es va plantar a Toledo l'any 1937. Gil-Manuel Hernández ens recomana passar pels tallers on es construeixen les falles, i proclama que la forma de lectura del monument pot ser "ascencional-rodada-acumulativa". Agustí Ventura (més celebre que mai pel seu any de contactes entre la Xàtiva del quadre cap per avall i la casa reial) rememora la dubtosa fidelitat borbònica de la ciutat papal. Marita Sempere fa constar que "per raons de treball no podem fugir de la crema com seria el nostre desig". Carme Gregori estima que la bellesa de les valencianes "oscil·la entre el model mediterrani dels cabells negres i la pell colrada pel sol". Salvador Mercado ens descobreix el paper de la indumentària en la ceràmica popular del segle XVIII. M. Victòria Licerias, presidenta de l'Associació Valenciana d'Indumentaristes, també escriu. Juan Miguel Company analitza críticament determinats productes esperpèntics de la cinematografia local. Empar de Lanuza, dotada d'un fibró que li desconeixem de feia temps, apunta el "massapà de recomanacions d'última hora". I Carme Miquel recomana l'experiència didàctica de les falles escolars.

Els poemes, els versadors dels quals coneixem la identitat (Marc Granell i Enric Sòria)

fan incidència en aspectes socials que ens afecten a tots. Els altres, els camuflats (Lulú Semuà, Un pam i la Mà més, etc), també. La pregunta és: Quin poeta alzireny pot estar darrere del pseudònim Abú Ibn al Fletxer? En una línia menys poètica però igualment cadenciosa i musical, el públic més jove i el personal amb ganes de marxa podrà trobar el seu ambient adequat en la testa nocturna paral·lela que organitzen les discoteques valencianes, ja que *Pensat i Fet* també en té cura, i els ofereix un singular "Falla-Test dels dimoniets", un treball fet per Joan M. Oleaque.

Pel que fa a l'aspecte gràfic i la presentació de la revista, podeu comprovar la qualitat predominant en el paper glassofonat de la portada, dissenyada per tal de poder menjar els bunyols oliosets amb una mà i fullejar la revista amb l'altra (mà). L'esclafit de colors i la impressió acurada han estat possible, gràcies a l'esforç editorial i als plantejaments renovadors. Ja sabeu, si voleu estar informats i us interessa el que es cou al món de les falles, també enguany, *Pensat i Fet*.

Ricard Huerta